

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

 К.В. Балабанов
« 18 » травня 2018 р.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ДОШКІЛЬНА ОСВІТА

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ перший (бакалаврський)
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ бакалавр
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 01Освіта/Педагогіка
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 012 Дошкільна освіта
(код та найменування спеціальності)

Дошкільна освіта
(назва освітньо-професійної програми)

Спеціалізація (за необхідністю) _____

СХВАЛЕНО

Протокол засідання Вченої ради МДУ
від 17.05 2018 року № 11

Освітня програма вводиться в дію з вересня 2018р.
Ректор К.В. Балабанов
(наказ № 191 від 18.05 2018 р.)
« 18 » травня 2018 р.

I. Преамбула

I. РОЗРОБЛЕНО робочою групою Маріупольського державного університету і внесено кафедрою дошкільної освіти

II. ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ рішенням Вченої ради Маріупольського державного університету, протокол № 11 від «14» травня 2018 р.

III. РОЗРОБНИКИ

1. Демидова Ю.О., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти
2. Брежнева О.Г., завідувач кафедри дошкільної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент
- 3.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (за наявності):

1. Загородня Л.П., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної педагогіки і психології Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;
2. Беспалова Н.В., завідувач закладу дошкільної освіти №86 Маріупольської міської ради Донецької області.

II. Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	012 Дошкільна освіта
Освітня кваліфікація	Бакалавр дошкільної освіти
Професійна(і) кваліфікація(ї) (тільки для регульованих професій)	
Кваліфікація в дипломі	Бакалавр дошкільної освіти. Вихователь дітей раннього і дошкільного віку.
Опис предметної області	Освіта / Педагогіка, міждисциплінарна; Дошкільна освіта Цикл загальної підготовки – 25%; цикл професійної підготовки – 75%. Нормативна частина – 75%, варіативна частина – 25%
Фокус програми: загальна/спеціальна	Базова вища освіта в сфері дошкільної освіти. Освітня програма: Дошкільна освіта
Орієнтація програми	Академічна та професійна орієнтація програми
Академічні права випускників	Можливість навчатися за програмою другого рівня вищої освіти (ОС Магістр) за спеціальністю 012 Дошкільна освіта або за іншими спорідненими спеціальностями (що узгоджується з отриманим дипломом бакалавра)
Працевлаштування випускників (для регульованих професій обов'язково)	Випускники можуть працювати у закладах дошкільної освіти, установах, організаціях у сфері дошкільної освіти державної, комунальної і приватної форм власності – на посадах вихователя дітей раннього та дошкільного віку, інструктора з фізичної культури, керівника гуртка з іноземної мови (англійської), гувернера (сімейного вихователя) дітей раннього і дошкільного віку, логопеда

	<p>закладу дошкільної освіти, практичного психолога закладу дошкільної освіти».</p> <p>Згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України (ДК 003: 2010) бакалавр дошкільної освіти може обіймати такі посади (за чинною редакцією Національного класифікатора професій): 2332 – <i>Вихователь дошкільного навчального закладу</i> ; 3320 – <i>Фахівці з дошкільного виховання</i>; 3474 – <i>Організатор культурно-дозвілєвої діяльності</i>; 20302 Вихователь; 20303 Вихователь дитячого садка (ясел-садка).</p> <p>Згідно з International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08) бакалавр дошкільної освіти може обіймати такі посади:</p> <p>234 – Primary School and Early Childhood Teachers</p>
--	--

III. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти. Тип диплому

Загальні вимоги до обсягу освітньої програми:

Обсяг освітньої програми бакалавра становить 240 кредитів по ЄКТС.

50% обсягу освітньої програми спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей зі спеціальності, визначених стандартом вищої освіти;

Для здобуття ступеня бакалавра на основі ступеня молодшого бакалавра ЗВО має право скорочувати обсяг освітньої програми.

Тип диплому: одиничний ступінь

IV. Перелік компетентностей випускника ЗВО

Інтегральна компетентність	Здатність самостійно і комплексно розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку із застосуванням теорії і методики дошкільної освіти в типових і невизначених умовах системи дошкільної освіти
Загальні компетентності	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність до продуктивного (абстрактного, образного, дискурсивного, креативного) мислення. 2. Здатність до самостійного пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел. 3. Здатність ідентифікувати, формулювати та розв'язувати проблеми. 4. Здатність приймати обґрунтовані рішення. 5. Здатність до планування, складання прогнозів і передбачення наслідків своїх дій 6. Здатність до співпраці і взаємодії в команді. 7. Здатність до самокритики і сприймання конструктивної критики. 8. Здатність приймати рішення і діяти відповідно до морально-етичних і правових норм. 9. Здатність до вільного спілкування і співпраці державною та рідною мовами (усно і письмово). 10. Здатність до вільного користування засобами сучасних інформаційних і комунікаційних технологій. 11. Здатність до забезпечення безпеки діяльності власної та інших учасників освітнього процесу. 12. Здатність до управління якістю роботи, що виконується. 13. Здатність створювати команду, мотивувати її членів та досягати спільних цілей. 14. Здатність до проектної організації діяльності.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<ul style="list-style-type: none"> - Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага). - Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку. - Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості у дітей раннього і дошкільного віку. - Здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості (Я дитини і його місце в довкіллі).

- Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.
- Здатність до навчання дітей раннього і дошкільного віку рідної і української (державної) мов.
- Здатність до навчання дітей раннього і дошкільного віку суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.
- Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста, поваги до державних символів України).
- Здатність до виховання у дітей інтересу і поваги до національних традицій, звичаїв, свят, обрядів, народних символів.
- Здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку навичок безпечної поведінки і діяльності в побуті, природі і довкіллі.
- Здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку навичок екологічно доцільної поведінки і діяльності у природі.
- Здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку естетичного ставлення до довкілля, емоційного сприймання і переживання творів мистецтва.
- Здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо).
- Здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку досвіду самостійної творчої діяльності у різних видах мистецтва (образотворче, музичне, театральне).
- Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.
- Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.
- Здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку навичок здорового способу життя як основи культури здоров'я (валеологічної культури) особистості.
- Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими потребами відповідно до їхніх можливостей (інклюзивна освіта).

**V. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти,
сформульований у термінах результатів навчання**

Програмні результати навчання	Шифр програмних результатів навчання
Демонструвати знання основ історії та педагогічної у тому числі, дошкільної освіти, логічно висловлювати одержані базові знання, вміти реалізувати методи критичного аналізу.	PH-1.
Ефективно застосовувати засоби, методи й форми навчання, реалізовувати методики і педагогічні технології навчання та виховання дітей дошкільного віку, знання основних типів занять, їхньої структури та методики проведення.	PH-2.
Розв'язувати широке коло педагогічних проблем та задач, розуміти їх фундаментальні основи, використовувати теоретичні, та експериментальні методи в контексті програм психолого-педагогічного циклу.	PH-3.
Демонструвати навички педагогічного менеджменту.	PH-4.
Застосовувати сучасні педагогічні технології здійснення освітньої діяльності.	PH-5.
Готовність до планування навчально-виховного процесу у закладі дошкільної освіти.	PH-6.
Здійснювати психолого-педагогічну діагностику дошкільників, скласти їх психологічний портрет.	PH-7.
Готовність застосовувати методи статистичної обробки даних педагогічного спостереження експерименту.	PH-8.

Оволодіння освітньою програмою за спеціальністю 012 Дошкільна освіта спрямоване на формування професійних компетенцій через впровадження активних методів навчання, що забезпечують особистісно-зорієнтований підхід у освітньому процесі та розвиток критичного мислення.

Основою реалізації особистісно-зорієнтованого навчання є індивідуальний підхід, який сприяє упровадженню принципів толерантності та рівноваги в навчальному середовищі, а також забезпеченню ефективності навчання.

Успіхи навчально-пізнавальної діяльності студентів характеризуються кількісними та якісними показниками, що фіксуються оцінкою.

Рейтингова система оцінювання ґрунтується на накопиченні балів за певний період навчання (модуль, семестр, рік, весь термін навчання) відповідно до різних видів і форм організації навчально-пізнавальної діяльності. Сума балів слугує кількісним показником якості навчально-пізнавальної діяльності студента.

Рейтингова система оцінювання знань, умінь і навичок студентів оснований на таких принципах:

- кожна навчальна дисципліна і робота студента з її опанування оцінюється у залікових одиницях, сумою яких визначається рейтинг;
- обов'язково ведеться облік поточної роботи студента, який є компонентом у підсумковій оцінці (у залікових одиницях);
- враховуються особливості викладання різних предметів (складність, значення дисципліни в навчальному плані), тобто коефіцієнт складності (значущості);
- наявність різних видів контролю (вихідний, поточний, проміжний, підсумковий);
- навчальний рейтинг студента за семестр або рік визначається як середньоарифметичний від рейтингу з кожної навчальної дисципліни.

Розподіл змісту освітньої складової програми за циклами дисциплін та критеріями нормативності і вибіркості наведено у табл. 1.

Таблиця 1

Розподіл змісту освітньої складової за критеріями нормативності та вибіркості

Цикл дисциплін	Загальна кількість кредитів	У тому числі:	
		нормативні дисципліни, кредитів	вибіркові дисципліни, кредитів
Загальна підготовка	54 (25%)	39 (25%)	15 (25%)
Професійна підготовка	186 (75%)	141 (75%)	45(75%)
Усього для ступеня бакалавра	240 100%	180 75%	60 25%

Теоретичне навчання здійснюється на основі поєднання лекційних та семінарських (практичних) занять з самостійною роботою. Практична підготовка передбачає проходження різних видів практики (педагогічної та виробничої).

Формами підсумкового контролю з навчальних дисциплін є екзамени, заліки, а також диференційовані заліки, які проводяться для оцінювання якості навчання (таблиця 2).

Таблиця 2

Перелік компонент освітньо-професійної програми

Код н/д	Шифр за ОПП	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
	1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП				
ОК 1.	ЗП.Н.01	Історія України	3	екзамен
ОК 2.	ЗП.Н.02	Історія української культури	3	екзамен
ОК 3.	ЗП.Н.03	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	екзамен
ОК 4.	ЗП.Н.04	Іноземна мова	6	залік/ екзамен
ОК 5.	ЗП.Н.05	Філософія	3	екзамен
ОК 6.	ЗП.Н.06	Основи психології (дитячої)	3	екзамен
ОК 7.	ЗП.Н.07	Основи економічної теорії	3	екзамен
ОК 8.	ЗП.Н.08	Соціологія	3	екзамен
ОК 9.	ЗП.Н.09	Комп'ютерні системи та технології	3	екзамен
ОК 10.	ЗП.Н.10	Основи правознавства	3	екзамен
ОК 11.	ЗП.Н.11	Основи екології	3	екзамен
ОК 12.	ЗП.Н.12	Фізичне виховання	3	Д. залік
ОК 13.	ПП.Н.01	Вікова фізіологія і валеологія	7	екзамен
ОК 14.	ПП.Н.02	Педіатрія	7	екзамен
ОК 15.	ПП.Н.03	Основи дефектології та логопедії	3	залік
ОК 16.	ПП.Н.04	Психологія загальна	5	екзамен
ОК 17.	ПП.Н.05	Курсова з дитячої психології	3	Д. залік
ОК 18.	ПП.Н.06	Педагогіка загальна	6	екзамен
ОК 19.	ПП.Н.07	Педагогіка дошкільна	6	екзамен
ОК 20.	ПП.Н.08	Курсова робота з дошкільної педагогіки	3	Д. залік
ОК 21.	ПП.Н.09	Дитяча література	3	залік
ОК 22.	ПП.Н.10	Вступ до спеціальності	3	залік
ОК 23.	ПП.Н.11	Історія дошкільної педагогіки	5	екзамен
ОК 24.	ПП.Н.12	Основи природознавства з методикою	7	екзамен
ОК 25.	ПП.Н.13	Дошкільна лінгводидактика з методикою організації художньо-мовленнєвої діяльності	7	екзамен

ОК 26.	ПП.Н.14	Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва	6	залік/ екзамен
ОК 27.	ПП.Н.15	Теорія та методика фізичного виховання та валеологічної освіти	7	екзамен
ОК 28.	ПП.Н.16	Теорія та методика логіко-математичного розвитку дітей дошкільного віку	7	екзамен
ОК 29.	ПП.Н.17	Теорія і методика музичного виховання	5	екзамен
ОК 30.	ПП.Н.18	Художня праця та основи дизайну	5	екзамен
ОК 31.	ПП.Н.19	Основи педмайстерності	6	екзамен
ОК 32.	ПП.Н.20	Методика навчання української мови в ЗДО	5	екзамен
ОК 33.	ПП.Н.21	Теорія та методика співпраці ЗДО з родиною	3	екзамен
ОК 34.	ПП.Н.22	Основи наукових досліджень	3	залік
ОК 35.	ПП.Н.23	Інклюзивна освіта	3	залік
ОК 36.	ПП.Н.24	Пропедевтична практика (ознайомча)	3	Д.залік
ОК 37.	ПП.Н.25	Педагогічна практика в групах раннього віку	4,5	Д.залік
ОК 38.	ПП.Н.26	Педагогічна практика в групах молодшого-старшого дошкільного віку	4,5	Д.залік
ОК 39.	ПП.Н.27	Літня педагогічна практика в оздоровчий період	6	Д.залік
ОК 40.	ПП.Н.28	Навчальна практика зі спеціалізації	3	Д.залік
ОК 41.	ПП.Н.29	Педагогічна практика в ЗДО	4,5	Д.залік
ОК 42.	ПП.Н.30	Комплексний кваліфікаційний екзамен	+	
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:			180 кредитів	
Вибіркові компоненти ОП *				
<i>Вибірковий блок 1. Навчальні дисципліни загальної підготовки)</i>				
ВБ 1.1.	ЗП.В.01	<i>Дисципліна за вибором №1 Сімейне право/Державний контроль в сфері освіти</i>	3	залік
ВБ 1.2.	ЗП.В.02	<i>Дисципліна за вибором №2 Народознавство/Риторика</i>	3	залік
ВБ 1.3.	ЗП.В.03	<i>Дисципліна за вибором №3 Основи сексології/Теоретичні та практичні основи психогігієни</i>	3	залік
ВБ 1.4.	ЗП.В.04	<i>Дисципліна за вибором №4 Українська література для дітей/ Зарубіжна дитяча література</i>	3	залік
ВБ 1.5.	ЗП.В.05	<i>Дисципліна за вибором №5 Психологія спілкування та корекції особистості/Методи АСПН</i>	3	залік
<i>Вибірковий блок 2. Навчальні дисципліни професійної підготовки</i>				
ВБ 2.1.	ПП.В.01	<i>Дисципліна за вибором №1 Підготовка майбутніх вихователів до формування морально-понятійної логосфери дошкільників/Дослідно-експериментальна діяльність дошкільників</i>	3	залік
ВБ 2.2.	ПП.В.02	<i>Дисципліна за вибором №2</i>	3	залік

		Юридичне і правове забезпечення дошкільної освіти/Основи правового законодавства в галузі дошкільної освіти		
ВБ 2.3.	ПП.В.03	<i>Дисципліна за вибором №3</i> Педагогічна творчість/ Технологія проектної діяльності у ЗДО	3	залік
ВБ 2.4.	ПП.В.04	<i>Дисципліна за вибором №4</i> Практикум з Монтессорі-педагогіки/ Теорії і технології в галузі дошкільної освіти	3	залік
ВБ 2.5.	ПП.В.05	<i>Дисципліна за вибором №5</i> Ознайомлення дітей з суспільним довкіллям/ Інноваційні технології розвитку обдарованої особистості	3	залік
<i>Навчальні дисципліни професійної підготовки до спеціалізації</i>				
ВБ 2.6.	ПП.В.06	<i>Дисципліна за вибором №1</i> Підготовка дитини до школи/Формування цілісного світобачення у дошкільників	3	залік
ВБ 2.7.	ПП.В.07	<i>Дисципліна за вибором №2</i> Дитяча театралізована діяльність/ Основи сценічної творчості дітей дошкільного віку	3	залік
ВБ 2.8.	ПП.В.08	<i>Дисципліна за вибором №3</i> Культура мовлення та виразне читання/Мовленнєвий етикет дошкільників	3	залік
ВБ 2.9.	ПП.В.09	<i>Дисципліна за вибором №4</i> Психологія сім'ї/Основи сімейної педагогіки	3	залік
ВБ 2.10.	ПП.В.10	<i>Дисципліна за вибором №5</i> Декоративно-прикладне мистецтво/ Мистецтво дизайну у ЗДО	3	залік
ВБ 2.11.	ПП.В.11	<i>Дисципліна за вибором №6</i> Теорія і практика формування дошкільної зрілості у дітей старшого дошкільного віку/Формування базових особистісних якостей у дітей старшого дошкільного віку	3	залік
<i>Вибірковий блок 3. Навчальні дисципліни вільного вибору студента (спеціалізація «Логопедія»)</i>				
ВБ 3.1.	ПП.В.12	Основи логопедії та дефектології з практикумом	3	залік
ВБ 3.2.	ПП.В.13	Логоритміка	3	залік
ВБ 3.3.	ПП.В.14	Основи спеціальної дидактики	3	залік
ВБ 3.4.	ПП.В.15	Лікувальна педагогіка	3	залік
<i>Вибірковий блок 4. Навчальні дисципліни вільного вибору студента (спеціалізація «Практична психологія»)</i>				
ВБ 4.1.	ПП.В.12	Основи психології з практикумом	3	залік
ВБ 4.2.	ПП.В.13	Психологія дитячої творчості	3	залік
ВБ 4.3.	ПП.В.14	Педагогічна психологія	3	залік
ВБ 4.4.	ПП.В.15	Діагностика особистісного розвитку дошкільника з практикумом	3	залік
<i>Вибірковий блок 5. Навчальні дисципліни вільного вибору студента (спеціалізація «Іноземна мова (англійська)»)</i>				
ВБ 5.1.	ПП.В.12	Іноземна мова	3	залік
ВБ 5.2.	ПП.В.13	Методика навчання іноземної мови дітей дошкільного віку	3	залік
ВБ 5.3.	ПП.В.14	Література іноземною мовою для дітей дошкільного віку	3	залік
ВБ 5.4.	ПП.В.15	Психологічні основи засвоєння іноземної мови	3	залік

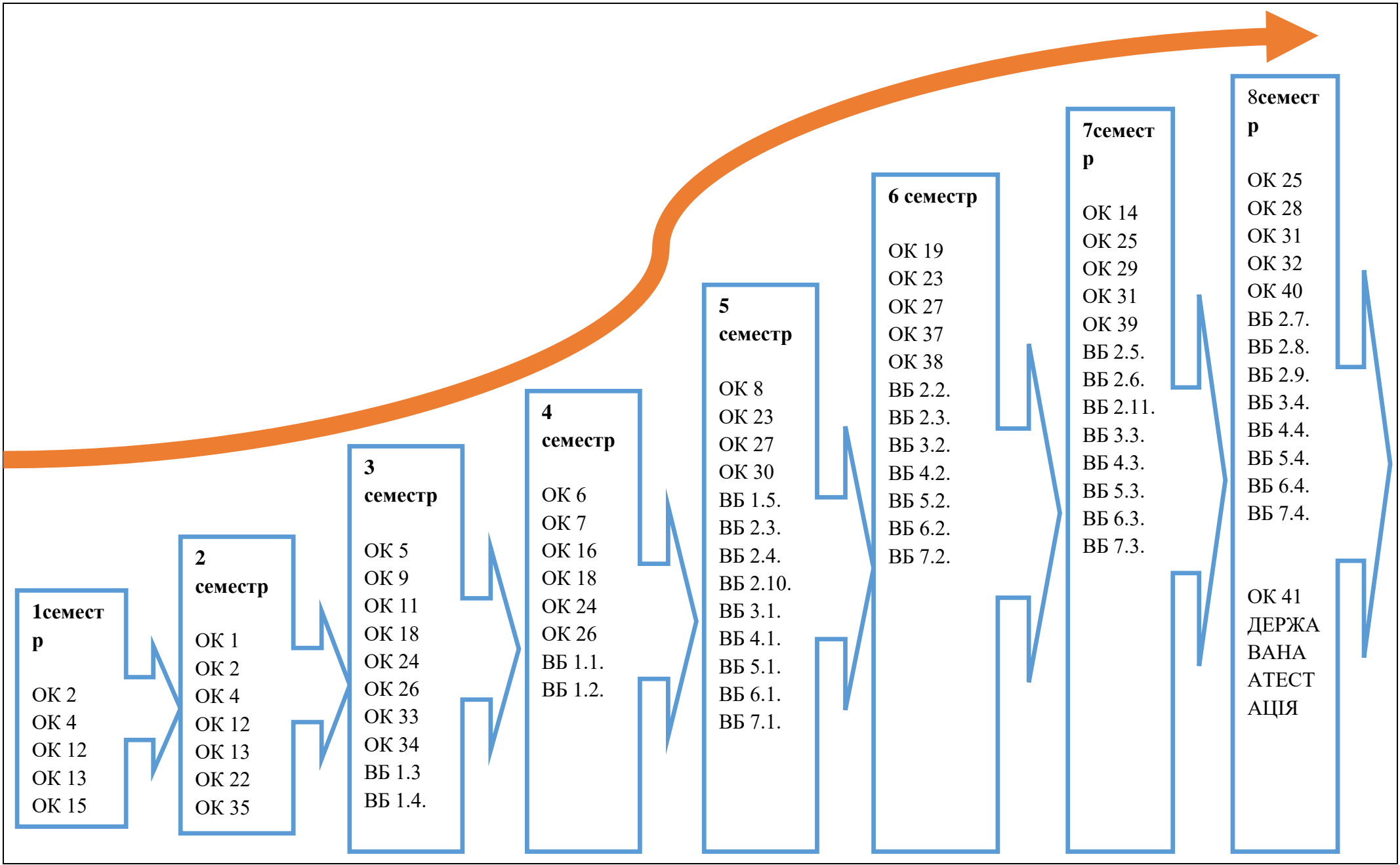
<i>Навчальні дисципліни вільного вибору студента (спеціалізація «Фізична культура»)</i>				
ВБ 6.1.	ПП.В.12	Основи педагогіки оздоровлення з практикумом	3	залік
ВБ 6.2.	ПП.В.13	Плавання з методикою викладання	3	залік
ВБ 6.3.	ПП.В.14	Історія організації фізкультури	3	залік
ВБ 6.4.	ПП.В.15	Гімнастика з методикою навчання	3	залік
<i>Навчальні дисципліни вільного вибору студента (спеціалізація «Гувернерство»)</i>				
ВБ 7.1.	ПП.Н.12	Основи гувернерства з методикою	3	залік
ВБ 7.2.	ПП.Н.13	Дитинознавство	3	залік
ВБ 7.3.	ПП.Н.14	Історія гувернерства в Україні	3	залік
ВБ 7.4.	ПП.Н.15	Сучасні форми і методи індивідуальної роботи з дітьми	3	залік
	Загальний обсяг вибіркового компонента:		60/60/60/60/60	
			кредити	
	ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

* Згідно із Законом України «Про вищу освіту» студенти мають право на «вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти. При цьому здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з керівником відповідного факультету чи підрозділу».

Маріупольський державний університет самостійно визначає механізми реалізації права студентів на вибір навчальних дисциплін (описується відповідним Положенням). Вибіркові дисципліни можуть формуватися у блоки, тоді студент вибирає блок дисциплін, після чого усі дисципліни блоку стають обов'язковими для вивчення. Рекомендується використовувати як блочні форми вибору, так і повністю вільний вибір дисциплін студентами. При цьому в п.2.1. вказуються лише дисципліни, які формуються у вибіркові блоки.

Короткий опис логічної послідовності вивчення компонента освітньої програми, представлений у вигляді структурно-логічної схеми (Рис. 1.)

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ПІДГОТОВКИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ (ОП) – ВИСХІДНА ТРАЄКТОРІЯ

1 семестр
р
OK 2
OK 4
OK 12
OK 13
OK 15

2 семестр
OK 1
OK 2
OK 4
OK 12
OK 13
OK 22
OK 35

3 семестр
OK 5
OK 9
OK 11
OK 18
OK 24
OK 26
OK 33
OK 34
ВБ 1.3
ВБ 1.4.

4 семестр
OK 6
OK 7
OK 16
OK 18
OK 24
OK 26
ВБ 1.1.
ВБ 1.2.

5 семестр
OK 8
OK 23
OK 27
OK 30
ВБ 1.5.
ВБ 2.3.
ВБ 2.4.
ВБ 2.10.
ВБ 3.1.
ВБ 4.1.
ВБ 5.1.
ВБ 6.1.
ВБ 7.1.

6 семестр
OK 19
OK 23
OK 27
OK 37
OK 38
ВБ 2.2.
ВБ 2.3.
ВБ 3.2.
ВБ 4.2.
ВБ 5.2.
ВБ 6.2.
ВБ 7.2.

7 семестр
р
OK 14
OK 25
OK 29
OK 31
OK 39
ВБ 2.5.
ВБ 2.6.
ВБ 2.11.
ВБ 3.3.
ВБ 4.3.
ВБ 5.3.
ВБ 6.3.
ВБ 7.3.

8 семестр
р
OK 25
OK 28
OK 31
OK 32
OK 40
ВБ 2.7.
ВБ 2.8.
ВБ 2.9.
ВБ 3.4.
ВБ 4.4.
ВБ 5.4.
ВБ 6.4.
ВБ 7.4.

OK 41
ДЕРЖА
ВАНА
АТЕСТ
АЦІЯ

Співвідношення між результатами навчання та компетентностями схематично представлено у вигляді *матриці* (Таблиця 3), рядки якої містять результати навчання (РН) за окремими дисциплінами освітньої програми, а стовпці – компетентності (К), які студент набуває в результаті успішного навчання за даною освітньою програмою.

Таблиця 3

Матриця відповідності визначених ОПП результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання/ Навчальна дисципліна	Інтегральна компетентність	Компетентності									
		Загальні компетентності				Спеціальні (фахові) компетентності					
		КЗ-1	КЗ-2	КЗ-3	КЗ-4	КП-1	КП-2	КП-3	КП-4	КП-5	КП-6
РН-1/ Історія України	Здатність самостійно і комплексно розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку із застосуванням теорії і методики дошкільної освіти в типових і невизначених умовах системи дошкільної освіти		+							+	
РН-2/ Історія української культури				+				+			
РН-3/ Українська мова (за професійним спрямуванням)					+		+				
РН-4/ Іноземна мова						+				+	
РН-5/ Філософія		+				+				+	
РН-6/ Основи психології (дитячої)				+				+			
РН-7/ Основи економічної теорії			+		+				+		
РН-8/ Політологія		+									
РН-6/ Компютерні системи та технології				+		+					
РН-5/ Основи правознавства			+								+
РН-3/ Основи екології						+					

РН-8/ Вікова фізіологія і валеологія			+						+		
РН-8/ Педіатрія					+						
РН-8/ Основи дефектології та логопедії			+							+	
РН-1/ Психологія загальна					+		+				
РН-1/ Педагогіка загальна				+				+		+	
РН-1/ Педагогіка дошкільна				+				+		+	
РН-2/ Дитяча література			+			+					
РН-5/ Вступ до спеціальності	+						+			+	
РН-1/ Історія дошкільної педагогіки				+			+				
РН-2/ Основи природознавства з методикою					+			+		+	
РН-2/ Дошкільна лінгводидактика з методикою організації художньо- мовленнєвої діяльності				+		+		+			
РН-2/ Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва			+					+			
РН-2/ Теорія і методика фізичного виховання та валеологічної освіти				+		+				+	
РН-2/ Теорія і методика логіко-математичного розвитку дітей дошкільного віку				+				+	+		
РН-2/ 			+			+				+	

Теорія та методика музичного виховання											
РН-6/ Художня праця та основи дизайну			+				+		+		
РН-3/ Основи педагогічної майстерності				+	+					+	
РН-2/ Методика навчання української мови в ДНЗ			+			+		+			+
РН-5/ Теорія та методика співпраці ДНЗ з родиною			+			+				+	
РН-5/ Основи наукових досліджень				+			+			+	
РН-3/ Інклюзивна освіта			+			+			+		

Опис нормативних навчальних дисциплін наведено в Додатку А. Опис варіативних навчальних дисциплін наведено в Додатку В.

VI. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми здобувачів освіти	атестації вищої освіти	Державна атестація здобувачів першого рівня вищої освіти «бакалавр» здійснюється у формі комплексного кваліфікаційного екзамену або публічного захисту кваліфікаційної роботи зі спеціальності «Дошкільна освіта» (за вибором)
Вимоги кваліфікаційної роботи (за наявності)	до	Кваліфікаційна робота зі спеціальності «Дошкільна освіта» може виконуватися здобувачем ступеня бакалавра (за вибором) у формі кваліфікаційної роботи та захищатися під час державної атестації замість кваліфікаційного іспиту у порядку, встановленому Положенням про організацію освітнього процесу у закладі вищої освіти. Кваліфікаційна робота оприлюднюється на сайті підрозділу вищого навчального закладу після перевірки на плагіат. За результатом успішного захисту здобувач може отримати від екзаменаційної комісії рекомендацію для вступу в магістратуру для навчання за освітньо-професійною програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти
Вимоги до атестаційного/єдиного		Державна атестація студентів проводиться у формі комплексного кваліфікаційного екзамену.

державного кваліфікаційного екзамену	
Вимоги до публічного захисту (демонстрації) (за наявності)	Захист відбувається як публічна презентація кваліфікаційної роботи, на якій можуть бути присутніми представники інших освітніх закладів та / або роботодавці.

Атестація випускників освітньої програми спеціальності «012 Дошкільна освіта» проводиться у формі комплексного кваліфікаційного екзамену або публічного захисту кваліфікаційної роботи зі спеціальності «Дошкільна освіта» (за вибором) та завершується видачею документа встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації «Бакалавр дошкільної освіти, вихователь дітей раннього і дошкільного віку».

VII. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У ЗВО функціонує система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників закладів вищої освіти навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;
- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням ЗВО оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із

забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

А. Офіційні документи:

1. ESG – http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.
2. ISCED (МСКО) 2011 – <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.
3. ISCED-F (МСКО-Г) 2013 – <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.
4. Закон «Про вищу освіту» - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
5. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010.– К. : Видавництво «Соцінформ», 2010.
6. Національна рамка кваліфікацій – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
7. Перелік галузей знань і спеціальностей – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.

Б. Корисні посилання:

8. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів – <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.
9. Національний глосарій 2014 – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf.
10. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти – <file:///D:/Users/Dell/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf>.
11. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_V_O_UA_2015.pdf.
12. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf.

Опис нормативних навчальних дисциплін***Дисципліни циклу загальної підготовки******ОК 1. Історія України***

Мета вивчення курсу: формування знань про заселення українських земель, формування української нації та розвиток інших етнічних спільнот, історію української державності, соціально-економічні, політичні, культурні процеси, що складають змістовий пласт історії України від найдавніших часів до початку ХХІ ст.

Завдання курсу: виховання у студентів на фактах історії України почуття національної гідності, патріотизму, почуття відповідальності за вивчення історії України, як основи для засвоєння широкої системи історичних знань, вивчення історичного процесу за принципом історизму, об'єктивності та науковості, формування нового історичного мислення шляхом співставлення полярних точок зору і різних фактів, розвинення вміння аналізувати історичний матеріал, робити ґрунтовні висновки, використовуючи різні типи історичних джерел, навчити розрізняти історичний факт від історичного міфу, викривати стереотипи, упередженість, необ'єктивність, розвинути вміння робити виважені висновки та самостійні оцінки історичних подій, явищ, толерантно сприймати багатоетнічні, полікультурні явища національної та світової історії, розглядати історію України у європейському та світовому контекстах, формувати національну самобутність і почуття патріотизму.

Змістовні модулі:

1. Українські землі від найдавніших часів до початку ХХ ст.
2. Українські землі у першій половині ХХ ст.
3. Україна у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст.

ОК 2. Історія української культури

Мета курсу: формування у студентів системи знань про унікальність української культури, її роль та місце в світовому культурному просторі.

Завдання курсу: формування у студентів розуміння унікальності національного культурного простору на основі з'ясування проблеми культурогенезу; познайомити з основними досягненнями української культури в її діяхронному вимірі; виявити детермінованість та закономірності культурного процесу, оцінити історичний розвиток культури на основі порівняння української культури з європейською та світовою; оцінити еволюцію мистецького розвитку в контексті проблеми співвідношення традиції і новаторства

Змістовні модулі:

1. Концептуальні засади вивчення української культури
2. Етапи формування та розвитку української культури
3. Українська культура в умовах євроінтеграції

ОК 3. Українська мова (за професійним спрямуванням)

Мета вивчення курсу: підвищення рівня теоретичних знань та розвиток практичних навичок студентів щодо мовних умінь і навичок у професійній сфері; практичне опанування студентами умінь ділового мовлення на рівні, достатньому для професійної діяльності; формування комунікативної компетентності студентів.

Завдання курсу: підвищення загального рівня грамотності студентів; засвоєння основних відомостей про українську мову як багатоаспектну лінгвістичну систему; формування, розвиток та закріплення навичок та умінь правильного використання усталених мовностилістичних засобів української мови; докладне вивчення зразків оформлення різних видів документів; формування умінь культури мовлення у професійній діяльності.

Змістовні модулі:

1. Основи культури української мови

2. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації
3. Усна форма спілкування як інструмент професійної діяльності

ОК 4. Іноземна мова (англійська)

Мета вивчення курсу: формування у студентів загальних та професійно орієнтованих комунікативних компетенцій для забезпечення ефективного іншомовного спілкування, та розвитку здатності реалізовувати вміння і навички в академічній, професійній, науковій, та соціально-громадянських сферах комунікації, що дозволить вільно і впевнено використовувати іноземну мову (англійську) на рівні бакалавра та компетентного професіонала.

Завдання курсу полягає в удосконаленні знань, навичок і вмінь з англійської мови, набутих протягом навчання у ЗНЗ у різних видах мовленнєвої діяльності й подальшому системному засвоєнні сучасної лексики й граматики англійської мови.

ОК 5. Філософія

Мета вивчення курсу: набуття студентами знань про генезис, розвиток і зазначення філософських ідей у всесвітній культурі, знайомство із сучасною філософією, опанування філософськими методами, аналізом та вирішенням філософських проблем сучасності; формуванні світогляду, свідомості та самосвідомості студентів.

Завдання курсу: залучення до історії людської думки; формування критичного мислення, розвиток вміння висловлювати свої думки, виступати публічно, аргументувати і доводити свою точку зору, шанобливо ставитися до інших точок зору; вироблення здатності аналізувати та інтерпретувати інформацію, працювати з різними джерелами, класифікувати, обробляти філософську і будь-яку гуманітарну інформацію; знайомство і прилучення до загальнолюдських цінностей, вироблення навичок культури соціальних відносин, здатності до соціальної адаптації.

Змістовні модулі:

1. Антична та середньовічна філософія
2. Філософія нового часу
3. Сучасна філософія

ОК 6 Основи психології(дитячої)

Мета вивчення курсу: вивчити закономірності й динаміку психічного розвитку дитини в онтогенезі. Для майбутнього вихователя знання умов і механізмів розвитку дитини протягом дошкільного віку (становлення особистості, її соціалізація, адаптація до миру у всілякі періоди - критичні, сенситивні, стабільні) є основним.

Завдання курсу: визначити місце й роль дитячої психології у системі психологічної науки, її зв'язок з іншими психологічними галузями й іншими науковими дисциплінами, отримати можливість орієнтуватися в історії галузей дитячої психології, розуміти її актуальні завдання на сучасному етапі розвитку; орієнтуватися в основних теоретико-методологічних проблемах сучасної вітчизняної й зарубіжної дитячої психології, розуміти її наукові принципи й категорії; навчити студентів використовувати їх у дослідницькій і практичній діяльності; навчити аналізувати й оцінювати основні теоретичні напрямки в рішенні проблем психічного розвитку дитини, виявити підходи до дитячої періодизації, мати чітке уявлення про основні типи соціальної активності дитини (грі, навчання, спілкуванні, праці), зрозуміти їхнє значення в психічному розвитку; обґрунтувати основні закономірності онтогенезу дитини, особливості психічного розвитку в різні вікові періоди (дитинство, раннє дитинство, дошкільний вік, молодший шкільний вік), можливості їхнього використання в практичній діяльності вихователя.

Змістові модулі:

1. Предмет, методи, основні категорії дитячої психології.
2. Зарубіжні та вітчизняні теорії розвитку.
3. Особливості розвитку дитини від народження до вступу до школи.

4. Особливості розвитку дитини в шкільні роки.

ОК 7. Основи економічної теорії

Мета вивчення курсу: набуття ґрунтовних економічних знань, формування логіки економічного мислення і економічної культури, навчання базовим методам пізнання і аналізу економічних процесів.

Завдання курсу: набуття навичок раціональної економічної поведінки, виходячи з концептуальних основ ринкової економіки; розуміння особливостей функціонування сучасних ринків, формування агрегованих показників, визначення чинників і наслідків макроекономічного розвитку господарських систем; формування вмінь загального аналізу основних економічних подій у своїй країні та за її межами, пошуку й використання інформації, необхідної для орієнтування в основних поточних проблемах економіки.

Змістовні модулі:

1. Загальні основи соціально-економічного розвитку.
2. Теоретичні основи мікроекономіки.
3. Теоретичні основи макроекономіки. Закономірності розвитку світового господарства.

ОК 8. Соціологія

Мета вивчення курсу: є засвоєння студентами основних теоретичних положень сучасної соціологічної науки, сприяння розумінню змісту суспільних процесів, визначення факторів, що впливають на поведінку людини у всіх сферах її життєдіяльності, формування культури соціологічного мислення та сприяння підвищенню загального рівня культури майбутніх спеціалістів, формування та активізація їх творчого та інтелектуального потенціалу, критичного підходу до аналізу різноманітних явищ та процесів сучасного українського суспільства.

Завдання курсу: основні поняття та категорії соціології; структуру та функції соціології в сучасній науці та практиці; основні закономірності та механізми соціалізації людини; особливості вивчення галузевих соціологій; основні поняття і категорії соціології політики, економіки, освіти, молоді, управління, сім'ї та інших галузевих соціологій; основні тенденції соціологічного вивчення соціальних проблем культури та релігії; методологію та базові методи практичної роботи соціолога; сучасні суспільні проблеми в Україні, методи їх дослідження та вирішення.

Змістовні модулі:

1. Загальна теорія та історія соціології
2. Суспільство як цілісна система
3. Суб'єкти суспільного життя

ОК 9. Комп'ютерні системи та технології

Мета вивчення курсу: формування у майбутніх фахівців сучасного рівня інформаційної та комп'ютерної культури; набуття практичних навичок з основ застосування сучасних технологій обробки інформації за допомогою засобів управління комп'ютером та комп'ютерних систем; формування у студентів розуміння основ комп'ютеризації офісної діяльності, сучасного інформаційного забезпечення, системи знань та вмінь, зорієнтованих на проведенні інформаційної та інформаційно-аналітичної роботи із використанням прикладного програмного забезпечення; формування теоретичних знань та практичних навичок професійної роботи, що необхідні для використання інформаційних технологій та систем (основні роботи із забезпечення життєвого циклу документу; пошук, обробка, надання, передавання інформації; використання основних сервісів мережі Інтернет, в тому числі соціальних мереж); ознайомлення студентів з актуальними питаннями використання засобів інформатики та комп'ютерної техніки у галузевому середовищі.

Завдання курсу: придбання і закріплення знань студентами в області використання інформаційних технологій і систем, їх інформаційного та програмного забезпечення; вивчення

універсальних пакетів програм; придбання знань в області локальних та глобальних мереж; освоєння методик і технологій автоматизованої обробки даних; вивчення принципів побудови інформаційних систем; освоєння засобів комп'ютерної техніки; засвоєння технології роботи в мережі Інтернет.

Змістовні модулі:

1. Теоретичні засади інформатики, комп'ютерної техніки та інформаційних технологій.
2. Технології обробки та захисту інформації.
3. Мережеві технології.
4. Сучасні комп'ютерні системи опрацювання інформації.

ОК 10. Основи правознавства

Метою вивчення курсу: є набуття студентами ґрунтовних знань з теорії правознавства, оволодіння системою основних понять правознавства, засвоєння найважливіших положень окремих правових галузей та вироблення навичок їх застосування на практиці.

Завдання курсу: є вивчення теорії правознавства; закономірностей та специфіки розвитку держави та права; основних положень Конституції України, які стосуються регламентування діяльності держави та організації суспільного життя, прав і обов'язків громадянина; ознайомлення з базовими положеннями основних галузей права України та їх застосуванням у практичних завданнях.

Змістовні модулі:

1. Теоретичні засади держави та права.
2. Публічно-правові галузі права.
3. Приватно-правові галузі права.

ОК 11. Основи екології

Мета вивчення курсу: підвищення екологічної інформованості, вельми актуальне в період екологічної кризи, і заповнення прогалин в загальній фундаментальній природничо-науковій освіті студентів, ознайомлення студентів з глобальними екологічними проблемами і прогнозами розвитку людства у зв'язку з сучасною екологічною кризою, теоретична і практична підготовка бакалаврів до самостійного вибору напрямів рішення екологічних проблем.

Завдання курсу: формування у студентів екологічного світогляду і виховання здатності оцінки своєї професійної діяльності з погляду охорони біосфери, формування уявлень про людину як про частину природи, про єдність і цінність всього живого і неможливості виживання людства без збереження біосфери, навчання грамотному сприйняттю явищ, пов'язаних з життям людини в природному середовищі, у тому числі і з його професійною діяльністю, навчити основам технології і техніки захисту навколишнього середовища.

Змістовні модулі:

1. Основи теоретичної екології
2. Вплив людини на навколишнє середовище
3. Сучасні екологічні проблеми

ОК 12. Фізичне виховання

Метою викладання навчальної дисципліни є формування всебічно розвинених особистостей, підготовка студентів до високоякісної праці за обраних фахом, збереження та зміцнення здоров'я.

Завдання курсу: збереження та зміцнення здоров'я, загартування організму, прищеплення навичок здорового способу життя, підвищення фізичної і розумової працездатності; виховання у студентів потреби до систематичних занять фізичними вправами, прагнення до фізичного вдосконалення; оволодіння системою спеціальних знань з основ теорії і методики, організації фізичного виховання; набуття необхідних знань у галузі гігієни

праці, харчування спорту; формування життєво важливих вмінь і навичок, розвиток фізичних здібностей

Змістовні модулі:

1. Розвиток загальних фізичних якостей, подальший розвиток витривалості
2. Основи методики розвитку силових здібностей.
3. Основи методики розвитку швидкісно-силових здібностей.
4. Розвиток швидкісних якостей та складно-координаційних здібностей

Дисципліни циклу професійної підготовки

ОК 13. Вікова фізіологія і валеологія

Мета вивчення курсу: розкриття матеріальної природи складних психічних і фізіологічних функцій людини; показ вікової динаміки її формування; визначення поняття здоров'я та його складових рівнів з холістичних позицій; надання майбутнім вихователям вміння раціонально організувати життєдіяльність людини для створення оптимальних умов виховання здорового, гармонійно розвинутого покоління.

Завдання курсу: надати базові знання з нейрофізіологічних основ вищої нервової діяльності; ознайомити з функціями всіх систем організму людини в їх взаємодії і вікових змінах; навчити студентів використовувати теоретичні знання з нормальної фізіології для того, щоб своєчасно виявити патологічні відхилення в стані здоров'я дитини; сформуванню розуміння необхідності індивідуального підходу до кожної дитини, творчого використання своїх знань, необхідності постійно вчитися і самоудосконалюватися професійно; надати базові знання з основних принципів формування соматичного, психічного і репродуктивного здоров'я; навчити деяким методикам оцінки та прогнозування фізичного здоров'я; сформуванню установки на здоровий спосіб життя;

Змістові модулі:

1. Основні закономірності формування дитячого організму та регулювання функцій його органів і систем.
2. Вікові особливості вегетативних функцій дитячого організму.
3. Фізіологічні основи вищої нервової діяльності дитини.
4. Основи валеології.

ОК 14. Педіатрія

Мета вивчення курсу: наукове обґрунтування заходів щодо охорони, зміцнення, розвитку і управління здоров'ям дітей шляхом дбайливого ставлення до них, розвинення їх адаптаційних можливостей, а також своєчасного виявлення відхилень в фізіологічному стані дитини і запобігання розповсюдження цих порушень у інших дітей.

Завдання курсу: Ознайомлення майбутніх вихователів з основними захворюваннями, які часто зустрічаються у дітей дошкільного віку з метою своєчасного виявлення, надання невідкладної лікарської допомоги та ізоляції хворої дитини, що сприятиме зниженню захворюваності дітей. Формування стійкої мотивації щодо дбайливого ставлення до дітей, особливо в період їх адаптації до кожного вікового періоду і відповідної зміни умов виховання.

Змістові модулі:

1. Вікові закономірності формування дитини та контроль за фізичним розвитком її організму. Організація відповідних умов для гармонійного розвитку дитячого організму і адаптації малюків до особливостей перебування в дитячих дошкільних закладах.
2. Основні соматичні захворювання дітей раннього та дошкільного віку та їх профілактика.

ОК 15. Основи дефектології та логопедії

Мета вивчення курсу: формуванні професійної педагогічної компетентності майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів шляхом оволодіння знаннями й уміннями роботи з дітьми з особливостями психофізичного розвитку, діагностики та корекції

мовленнєвих порушень у дітей раннього і дошкільного віку, організації роботи з дітьми, що мають порушення мовлення, в умовах дошкільних навчальних закладів загального типу.

Завдання курсу: ознайомлення з методологічними і теоретичними основами дефектології та логопедії; ознайомлення майбутніх вихователів масової системи освіти з підходами держави і суспільства до організації освіти дітей, які мають суттєві недоліки психофізичного розвитку, основами теорії та історії дефектології та логопедії, понятійно-категоріальним апаратом цих наук; оволодіння загальними уявленнями про особливості пізнавальної діяльності, емоційно-вольової сфери і всієї особистості в цілому різних категорій дітей з особливостями психофізичного розвитку;

Змістові модулі:

1. Науково-теоретичні засади нормального та аномального розвитку.
2. Клініко-педагогічна характеристика дітей з вадами інтелектуального розвитку
3. Клініко-педагогічна характеристика дітей з дефіцитарним, порушеним та дисгармонійним розвитком
4. Особливості навчання та виховання дітей з вадами розвитку

ОК 16. Психологія загальна

Мета вивчення курсу: формування прагнення до самопізнання та самовдосконалення, комунікативної компетентності студентів; підвищення рівня теоретичних знань; розвиток творчого мислення і вмінь підходити до рішення професійних та життєвих задач з урахуванням основних закономірностей функціонування психіки людини.

Завдання курсу: допомога в осмисленні значущості основ психології для майбутнього професіонала в будь-якій галузі життєдіяльності; ознайомлення студентів з історією, сучасним станом, основними категоріями, методами; галузями психологічної науки; формування знань про сутність, зміст, структуру, джерела психіки людини та соціальної групи; формування професійного бачення психологічних закономірностей протікання та розвитку психічних процесів, станів та властивостей особистості; окреслення онтогенетичного шляху людини як соціального індивіда й особистості, розкриття зв'язку закономірностей психічного розвитку з вихованням і навчанням; розвиток у студентів комунікативних компетенцій, оволодіння технологіями міжособистісного спілкування; формування практичних навичок вправного застосування різних методів вивчення пізнавальної сфери особистості, психічних станів та індивідуально-типологічних особливостей особистості; заохочування студентів до пошуку зв'язків теоретичних положень науки з практикою.

Змістові модулі:

1. Вступ до психології.
2. Психологія пізнання.
3. Проблема особистості в психології.

ОК 18. Педагогіка загальна

Мета вивчення курсу: засвоєння студентами системи теоретичних знань із педагогіки – науки про виховання, навчання і освіти людини.

Завдання курсу: Формувати у студентів цілісне уявлення про педагогіку як науку про виховання, навчання і освіти людини та ґрунтовні знання про загальні основи педагогіки, теорію виховання та теорію навчання. Розвивати педагогічне мислення студентів, формувати уміння вивчати педагогічні явища і процеси у їх взаємозв'язку. Формувати дослідницькі уміння студентів, досвід роботи з навчальними посібниками, науковою літературою, періодичними виданнями, іншими джерелами інформації. Стимулювати суб'єктів навчання до систематичної самостійної навчально-пізнавальної роботи, посилювати мотиваційний компонент, формувати самооцінювальні дії. Виховувати у майбутніх педагогів дошкільної освіти відповідальне ставлення до професійного навчання.

Змістові модулі:

1. Загальні основи педагогіки.

2. Теорія виховання.
3. Теорія навчання.

ОК 19. Педагогіка дошкільна

Мета вивчення курсу: забезпечити основну теоретичну і практичну педагогічну підготовку до виконання кваліфікаційних обов'язків вихователя ДНЗ та спеціалізацій (керівник дитячим танцювальним колективом, організатор з фізичного виховання, гувернер).

Завдання курсу: сформувати у майбутніх вихователів знання про мету, завдання, зміст і методи виховання дітей дошкільного віку; ознайомити з надбаннями педагогічних традицій українського народу, педагогічними теоріями, світовим досвідом виховання дітей до школи; формувати здатність до педагогічного осмислення явищ виховання, навчання і розвитку дитини в умовах родинно-суспільного виховання; навчити творчому підходу до педагогічної діяльності; підготувати до практичного здійснення завдань педагога у сучасних умовах дошкільної освіти; розвивати уміння педагогічного прогнозування.

Змістові модулі:

1. Загальні засади дошкільної педагогіки.
2. Педагогіка раннього дитинства
3. Формування особистості в дошкільному віці
4. Дошкільна дидактика. Взаємодія ЗДО, сім'ї і школи

ОК 20. Дитяча література

Метою викладання навчальної дисципліни «Дитяча література» є знайомство з дитячою літературою, методичними основами її використання в роботі з дітьми; розуміння методичних завдань в області літературної освіти дітей; розв'язання дослідницьких завдань в галузі проектування інноваційних форм використання дитячої літератури; розв'язання прикладних завдань в області теорії, методики літературної освіти дітей; розуміння значення літературної освіти в індивідуалізації та становленні особистості дитини.

Завданнями курсу навчальної дисципліни «Дитяча література» є надання студентам теоретичних основ та історичних відомостей, що стосуються дитячої літератури; ознайомлення студентів з особливостями аналізу текстів дитячої літератури різних жанрів; сприяння засвоєнню навичок методики вивчення художніх текстів; вироблення у студентів навичок спільного з дітьми вивчення художніх текстів.

Змістові модулі

1. Дитячий фольклор.
2. Російська дитяча література.
3. Зарубіжна дитяча література.
4. Методика викладання дитячої літератури.

ОК 22. Вступ до спеціальності

Мета вивчення курсу: сформувати в студентів цілісне уявлення про вищий навчальний заклад, знання про організаційно-управлінські аспекти їхньої фахової підготовки до майбутньої професійної діяльності.

Завдання курсу: ознайомлення студентів з актуальними проблемами вищої освіти в Україні, сутністю Болонського процесу, його метою та завданнями; ознайомлення з формами та основними напрямками в організації навчального процесу у ЗВО; значенням педагогічної професії в сучасному суспільстві; надання уявлень про самостійну роботу студентів, формування вміння працювати з науковою та науково-методичною літературою; сприяння формуванню педагогічної культури студентів, розвитку творчого мислення на основі розширення загального наукового світогляду в галузі вибраної професії; створення оптимальних умов формування духовної культури студентів.

Змістові модулі:

1. Професійна підготовка фахівців у вищих навчальних закладах.
2. Самостійна робота студентів у ВНЗ.

3. Сутність та зміст професійної діяльності вихователя дошкільного навчального закладу.
4. Особистість педагога сучасного дошкільного навчального закладу.

ОК 23. Історія дошкільної педагогіки

Мета вивчення курсу: розвиток у студентів культуровідповідного, гуманістично-орієнтованого світогляду, заохочення до «поліфонізму» еволюції існуючої цілісної системи освіти і актуальних педагогічних проблем дошкільної освіти.

Завдання курсу: розширення загального культурного кругозору; формування наукового світогляду; формування готовності до систематичної самоосвіти.

Змістові модулі:

1. Історія педагогічної думки України.
2. Історія західно-європейської педагогіки.
3. Школа, дошкільне виховання, педагогічні системи Росії.

ОК 24. Основи природознавства з методикою

Мета вивчення курсу: теоретична та практична підготовка майбутніх вихователів до організації природо пізнавальної діяльності дітей дошкільного віку.

Завдання курсу: узагальнення, уточнення та систематизація знань студентів про природу; ознайомлення студентів із можливостями використання різноманітних об'єктів і явищ природи у роботі з дітьми дошкільного віку, самостійного набуття природознавчих знань шляхом спостережень, експериментів, роботи з довідковою літературою; формування і розвиток патріотичних почуттів та національної самосвідомості студентів на основі почуття любові до природи та дбайливого ставлення до неї; ознайомлення студентів із історією розвитку в педагогічній науці поглядів на використання природи як засобу виховання та становлення методики ознайомлення з природою;

Змістові модулі:

1. Основи природознавства.
2. Теоретичні основи курсу.
3. Зміст та умови ознайомлення дітей з природою.
4. Форми організації та методи керівництва природопізнавальною діяльністю дітей.

ОК 25. Дошкільна лінгводидактика з методикою організації художньо-мовленнєвої діяльності

Мета вивчення курсу: сформуванню професійно-мовленнєву готовність майбутнього вихователя дошкільного навчального закладу до навчання дітей рідної мови.

Завдання курсу: Оволодіти теоретичними основами розвитку мови. Засвоїти зміст відповідних розділів програми виховання та навчання в дитячому садку. Ознайомитись з передовим педагогічним досвідом роботи з розвитку мови й навчання грамоти.

Змістові модулі:

1. Теоретичні засади розвитку мовлення дошкільників.
2. Теорії і технології розвитку мовлення у ранньому віці.
3. Теорія і технології розвитку мовлення дошкільників у навчально-мовленнєвій діяльності

ОК 26. Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва

Мета вивчення курсу: підготовка майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів до здійснення художньо-естетичного виховання і різнобічного розвитку дітей дошкільного віку засобами образотворчого мистецтва та образотворчої діяльності.

Завдання курсу: ознайомлення студентів з особливостями розвитку у дошкільників творчих здібностей і шляхів формування у них інтересу до різних видів образотворчої діяльності; оволодіння різноманітними техніками в галузі малювання, декоративного розпису, скульптури, аплікації, конструювання і засвоєння методики залучення дошкільників до образотворчої діяльності; активізація потреби у саморозвитку щодо власної компетентності в теорії та практиці образотворчого мистецтва; залучення студентів до спостереження за

творчим процесом дітей, аналізу продуктів їх художньої творчості для виявлення дитячих інтересів, уподобань, обдарованості до занять образотворчою діяльністю та прийняття педагогічно виправданих рішень про шляхи їх художнього розвитку;

Змістові модулі:

1. Основи образотворчого мистецтва та історія його розвитку.
2. Теоретичні основи образотворчої діяльності дітей.
3. Особливості організації образотворчої діяльності дітей в групах раннього та дошкільного віку.
4. Методика та педагогічні технології розвитку особистості дитини на заняттях з образотворчого мистецтва.
5. Вихователь як співучасник образотворчої діяльності.

ОК 27. Теорія і методика фізичного виховання та валеологічної освіти

Мета вивчення курсу: вивчення сучасних досягнень вітчизняної науки та практики дошкільного виховання, формування самостійного мислення та творчого підходу до професійної діяльності вихователя з фізичної культури.

Завдання курсу: оволодіння технікою виконання рухів, які використовуються у роботі з дітьми дошкільного віку; здійснення грамотного планування роботи з фізичного виховання у кожній віковій групі;

Змістові модулі:

1. Загальні основи теорії і методики фізичного виховання
2. Особливості методики використання засобів фізичного виховання
3. Основні форми роботи з фізичного виховання у ДНЗ
4. Організація фізичного виховання в ДНЗ

ОК 28. Теорія і методика логіко-математичного розвитку дітей дошкільного віку

Мета вивчення курсу: підготувати майбутніх вихователів до організації роботи з розвитку у дошкільників логіко-математичних уявлень і понять, сформувати професійні вміння та навички з планування і організації різних форм взаємодії з дітьми дошкільного віку.

Завдання курсу: вивчення студентами теоретичних основ математики і психолого-педагогічних особливостей розвитку у дітей кількісних, просторових, часових уявлень, знань про форму та величину; засвоєння студентами знань, вмінь та навичок організації, проведення роботи з логіко-математичного розвитку дітей в різних вікових групах ЗДО; вивчення особливостей методичного керівництва логіко-математичним розвитком дошкільників; оволодіння методикою науково-методичної та науково-дослідної роботи з актуальних проблем курсу; розвиток у студентів умінь вести спільну роботу з батьками, вчителями, встановлювати наступні зв'язки в логіко-математичному розвитку дітей в системі ЗДО – початкова школа.

Змістові модулі:

1. Теоретичні основи курсу «Теорія і методика логіко-математичного розвитку дітей дошкільного віку».
2. Організація логіко-математичного розвитку дітей дошкільного віку.
3. Формування у дітей уявлень про кількість як основа їх логіко-математичного розвитку.
4. Логіко-математичний розвиток дітей у процесі ознайомлення з формою, простором та часом.

ОК 29. Теорія та методика музичного виховання

Мета вивчення курсу: познайомити студентів з основами теорії та методики музичного виховання, сприяти їх естетичному розвитку, орієнтувати студентів на майбутню спеціальність – вихователя дошкільного закладу, підвищити їх загальний культурний та музичний рівень.

Завдання курсу: познайомити студентів з елементами музичного мовлення та їх виразними можливостями; розвивати звуковисотний, ладовий і ритмічний слух; навчити

нотному письму; забезпечити теоретичну підготовку студентів та практично залучити їх до музичної діяльності; виховувати у студентів естетичне відношення до музики, потребу до неї, розвивати сприймання, художній смак.

Змістові модулі:

1. Елементарна теорія музики
2. Теоретичні основи курсу ММВ
3. Система музичного виховання в дошкільному навчальному закладі
4. Види дитячої музичної діяльності
5. Організаційні форми навчання
6. Організаційні форми навчання

ОК 30. Художня праця та основи дизайну

Мета вивчення курсу: ознайомлення студентів із новими можливостями естетичного пізнання світу, формування художньо-творчого мислення студентів та їх підготовка до проведення роботи в дошкільних навчальних закладах з ознайомлення дошкільників з декоративно-прикладним мистецтвом та дизайном.

Завдання курсу: Формування особистості педагога-дошкільника як носія національних духовно-художніх традицій; Засвоєння студентами теоретичних знань з декоративно-прикладного мистецтва та дизайну; Озброєння студентів необхідними практичними вміннями й навичками виготовлення та художнього оформлення виробів; розвиток художнього сприйняття: вміння відчувати колір, форму, усвідомлювати емоційну виразність об'єкту, здійснювати відбір засобів, що дозволяють передавати його образний зміст;

Змістові модулі:

1. Народне декоративно – прикладне мистецтво.
2. Народні орнаменти у мотивах декоративно – прикладного мистецтва.
3. Ознайомлення дітей дошкільного віку з декоративно – прикладним мистецтвом.
4. Писанкарство – один із видів народного декоративно – прикладного мистецтва.
5. Дизайн – мистецтво формування естетичного середовища
6. Використання дизайну в оформленні інтер'єру дошкільного навчального закладу.

ОК 31. Основи педагогічної майстерності

Мета вивчення курсу: сформувати у студентів цілісне уявлення про сутність педагогічної майстерності вихователя дошкільного навчального закладу та шляхи її формування, удосконалювати професійну підготовку майбутніх педагогів дошкільної освіти.

Завдання курсу: Сформувати у студентів розуміння змісту категорій «педагогічна діяльність», «педагогічний професіоналізм», «педагогічна культура», «педагогічна майстерність». Забезпечити засвоєння студентами ґрунтовних знань про педагогічну майстерність вихователя дошкільного навчального закладу, її компонентну структуру та специфіку прояву. Сприяти опануванню майбутніми вихователями елементами педагогічної техніки, розвивати індивідуальний стиль професійної діяльності. Забезпечити розвиток педагогічного мислення, професійного мовлення, педагогічних здібностей студентів. Удосконалювати вміння педагогічного спілкування. Виховувати педагогічну культуру. Формувати дослідницькі вміння студентів, досвід роботи з навчальними посібниками, науковою літературою, періодичними виданнями, іншими інформаційними ресурсами.

Змістові модулі:

1. Діяльність вихователя дошкільного навчального закладу у вимірах педагогічної культури, професіоналізму і майстерності.
2. Майстерність педагогічної взаємодії у професійній діяльності вихователя.

ОК 32. Методика навчання української мови в ЗДО

Мета вивчення курсу: озброїти студентів теоретичними знаннями й практичними вміннями, за допомогою яких вони зможуть досягти високого рівня навчання дітей другої, української мови, прищепити їм любов до української національної культури.

Завдання курсу: Розкрити методологічні й теоретичні засади методики навчання дітей другої мови; дати наукові знання про близько спорідненість української і російської мов; Ознайомити студентів з програмами, завданнями та змістом навчання дітей української мови в дошкільних закладах і групах з російською мовою навчання; Озброїти їх практичними вміннями і навичками роботи з дітьми щодо навчання їх другої, української мови;

Змістові модулі:

1. Загальні питання методики навчання дітей української мови в закладі дошкільної освіти
2. Методика навчання та розвитку українського мовлення.

ОК 33. Теорія та методика співпраці ЗДО з родиною

Мета вивчення курсу: обґрунтування важливості соціальної ролі сім'ї, особливості співпраці сімейного і суспільного дошкільного виховання, знайомство їх з видами, особливостями, функціями сучасної сім'ї, розкриття змісту основних форм співпраці з родиною, знайомство з особливостями, сучасними тенденціями розвитку сімейного виховання, документами, що регламентують і регулюють сімейну політику України.

Завдання курсу: Сприяти міцному усвідомленому засвоєнню студентами змісту і суті курсу «Теорія і методика співпраці ДНЗ з родинами», розумінню ролі сім'ї і дошкільного закладу у виховання дошкільників; Ознайомити зі змістом та основними формами співпраці з родинами в умовах дошкільного закладу і поза ним; Ознайомити майбутніх вихователів із системою законодавчих документів, що регламентують сімейну політику і захищають дитинство. Опанувати практичні методи та прийоми співпраці дошкільного закладу із родинами;

Змістові модулі:

1. Теоретичні аспекти проблеми співпраці ДНЗ з родинами
2. Методика співпраці дошкільних навчальних закладів з сім'єю.
3. Робота з батьками в додаткових закладах дошкільної освіти

ОК 34. Основи наукових досліджень

Мета вивчення курсу: висвітлити теоретичні основи, питання методики, технології та організації науково-дослідницької діяльності. Сформувати підґрунтя для ефективного проведення наукових досліджень студентами напряду підготовки «Дошкільна освіта». Забезпечити оволодіння методологією і методами дослідження. Сприяти розвиткові творчого мислення, забезпечити розвиток вмінь раціональної організації власної наукової творчості.

Завдання курсу: Забезпечити вивчення студентами теоретичних основ організації, проведення експериментальної роботи з дітьми дошкільного віку. Формувати науковий світогляд, забезпечувати оволодіння педагогічною спеціальністю і методами наукового дослідження. Ознайомити з науковою базою, науковим інструментарієм сучасного психолого-педагогічного дослідження. Забезпечити розвиток творчого мислення та індивідуальних здібностей студентів у вирішенні практичних завдань. Прищепити студентам навички самостійної науково-дослідницької діяльності. Забезпечити розвиток ініціативи, здатності застосовувати теоретичні знання у своїй практичній роботі. Залучати студентів до розв'язання наукових проблем, що мають суттєве значення для науки і практики роботи з дітьми дошкільного віку.

Змістові модулі:

1. Наука як сфера людської діяльності
2. Методологія та методика наукового дослідження
3. Курсові, кваліфікаційні роботи: написання, оформлення, захист
- 4.

ОК 35. Інклюзивна освіта

Мета вивчення курсу: формування у студентів знань про психологічні особливості старшого дошкільника; про організацію, зміст та методичне супроводження процесу становлення у старшого дошкільника базових особистісних якостей; засвоєння студентами основних термінів, понять і аспектів проблеми формування базових особистісних якостей;

формування знань про сутність дитинства, дошкільну зрілість, базові якості особистості старшого дошкільника; розвивати і удосконалювати вдосконалення проєктивні та аналітичні уміння у виконанні практичних завдань, розвивати образне мислення.

Завдання курсу: Формування уявлень про дитинство як соціально-культурний феномен. Забезпечити усвідомлене засвоєння основних термінів, понять і аспектів проблеми формування базових особистісних якостей; Формування знань про сутність дитинства, дошкільну зрілість, базові якості особистості старшого дошкільника. Озброєння технологічними засобами здійснення роботи з виховання базових особистісних якостей у дітей старшого дошкільного віку. Оволодіння технологіями щодо формування базових особистісних якостей дітей старшого дошкільного віку. Формування практичних умінь і навичок з конструювання різних форм взаємодії з дітьми.

Змістові модулі:

1. Теоретико-методологічні засади формування дошкільної зрілості.
2. Технологічні аспекти процесу формування базових особистісних якостей дошкільника.
3. Діагностичні методи в оцінці ступеню сформованості базових особистісних якостей старшого дошкільника.

Опис варіативних навчальних дисциплін***Дисципліни циклу загальної підготовки******ВБ 1.1. (1) Сімейне право***

Метою вивчення курсу є засвоєння особливостей регулювання сімейних правовідносин, спираючись на чинне законодавство України та сформувані вміння застосовувати норми сімейного законодавства на практиці.

Завданням курсу є надання студентам знань про поняття сім'ї та шлюбу, розкрити особливості сімейного законодавства України.

Змістові модулі:

1. Загальні положення сімейного права України
2. Правове регулювання сімейних відносин в Україні

ВБ 1.1. (2) Державний контроль в сфері освіти

Мета вивчення курсу: розкриття правових засад функціонування вищої освіти в Україні, системи управління вищою освітою та правового статусу суб'єктів державного контролю в сфері вищої освіти.

Завдання курсу:

- розглянути правові засади управління вищим навчальним закладом, нормативно-правові документи як національні, так і міжнародні, які регулюють діяльність системи вищої освіти, а також законопроекти про вищу освіту;
- проаналізувати основні поняття нормативно-правової бази вищої освіти;
- розкрити сутність стандартів вищої освіти;
- охарактеризувати загальні засади побудови системи вищої освіти;
- обговорити організацію навчально-виховного процесу у вишах України;
- розглянути правовий статус суб'єктів управління вищою освітою.

Змістовні модулі:

1. Теоретико-правові засади регулювання вищої освіти в Україні.
2. Державне управління та організація діяльності вищих навчальних закладів.

ВБ 1.2. (1) Народознавство

Мета вивчення курсу: ознайомити студентів з культурно-духовними здобутками українського народу, розкрити історичні етапи становлення і розвитку українського етносу зрозуміти менталітет свого народу.

Завдання курсу: схарактеризувати духовну та матеріальну культуру українців; визначити автохтонність українського етносу, регіональні особливості; надати загальні знання про усталені норми людського співжиття, звичаєве право, мораль, етикет, народні знання, засоби народного виховання, народної медицини, метрології, агрономії та ін.; подати інформацію про традиційний родинний уклад українців; громаду й громадське життя, звичаї та вірування, житло, харчування, одяг, переважаючі трудові заняття та знаряддя виробництва, про його народне мистецтво; ознайомити студентів з відомими збирачами та дослідниками етнографічного матеріалу; формувати навички пошуково-дослідницької народознавчої роботи.

Змістові модулі: Формування української народності і нації; Українська державна територія та етнічна територія; Сім'я і громада. Звичаї та обряди українців; Трудова діяльність українців; Народна архітектура; Національне вбрання; Народна їжа.

ВБ 1.2. (2) Риторика

Мета вивчення курсу: сформувані уявлення студентів про риторичку як елемент культури та вміння написання й проголошення промов, розкрити загальні закономірності мовленнєвої поведінки, оволодіти майстерністю підготовки і виголошення промов.

Завдання курсу: теоретичні – розкрити історико-теоретичні основи риторики; з'ясувати функції ораторства в сучасному світі; проаналізувати практичний аспект красномовства; практичні – допомогти студентам практично оволодіти мистецтвом написання й публічного виступу промов, на основі міцних теоретичних знань сформувавши в них техніку мовлення як необхідну передумову словесної дії.

Змістові модулі:

1. Теоретична риторика
2. Практична риторика

ВБ 1.3. (1) Основи сексології

Мета вивчення курсу: оволодіти основами сучасних наукових знань у сфері сексології та сексопатології, що допоможе в майбутньому зберегти своє сексуальне і репродуктивне здоров'я, зрозуміти сексуально зумовлені особливості поведінки людей, а також вивчити причини і механізми розвитку порушень сексуального здоров'я, їх клінічні особливості.

Завдання курсу: ознайомити студентів з поняттями норми та патології в сексології; розглянути етапи психосексуального розвитку та його порушення; ознайомити з анатомією та фізіологією статеві сфери чоловіків і жінок; ознайомити студентів з основами психогігієни репродуктивного здоров'я; навчити методам контрацепції та профілактики хвороб, що передаються статевим шляхом; зрозуміти психопатологічну сутність аномалій статевого потягу; розглянути основні причини та механізми розвитку порушень сексуального здоров'я; ознайомити з клінічними особливостями сексуальних дисфункцій.

Змістові модулі:

1. Загально-теоретичні основи сексології.
2. Медико-біологічні аспекти сексології.
3. Основи сексопатології.

ВБ 1.3 (2) Теоретичні та практичні основи психогігієни

Мета вивчення курсу: розкрити особливості впливу різноманітних факторів зовнішнього середовища на стан психічного здоров'я людини. Озброїти студентів знаннями та вміннями укріплення психічного здоров'я та зменшення впливу зовнішніх негативних факторів.

Завдання курсу: вивчення історії становлення психогігієни як науки та практики; познайомити студентів з основними розділами та методами психогігієни; ознайомити з рівнями психогігієни; формувати у студентів уявлення про психогігієну особистості; ґрунтовне висвітлення засад та теоретичних основ становлення психогігієни як науки та практики.

Змістові модулі:

1. Розвиток психогігієни як науки та практики.
2. Психогігієна професійної діяльності.

ВБ 1.4. (1) Українська література для дітей

Метою вивчення курсу: є засвоєння студентами комплексу знань, необхідних для розуміння студентами специфіки фольклорного та літературного матеріалу, а також оволодіння навичками самостійного аналізу художнього тексту.

Завдання курсу: сформувавши у студентів системи теоретичних знань про: сутність української літератури, специфіку її застосування у роботі з дітьми; зміст української усної народної творчості – скарбниці національної мудрості (з посиленою увагою до української календарно-обрядової творчості та некалендарної прози і поезії); ознайомити студентів з творчістю найталановитіших майстрів українського слова і фольклорними джерелами відповідної тематики; довести студентам важливу роль фольклору і літератури у формуванні моральних якостей дитини; сформувавши у студентів вміння і навички аналізу фольклорного та літературного матеріалу; виховати у студентів почуття гордості і любові до рідного слова навчити їх розуміти його красу і силу, розвинути художні смаки.

Змістові модулі:

1. Дитяча література як явище мистецтва.
2. Усна народна словесність.
3. Література для дітей XIX століття.
4. Дитяча література кінця XIX – початку XX ст. Література для дітей XX століття.

ВБ.1.4 (2) Зарубіжна дитяча література

Мета вивчення курсу: висвітлення історичного та теоретичного аспектів вивчення зарубіжної літератури, окреслення її специфіки та функцій.

Завдання курсу: підвищення загального культурного рівня студентів; засвоєння основних відомостей про дитячу зарубіжну літературу як багатоаспектну, різножанрову систему; переосмислення творів, які пропонувалися юним читачам для формування свідомого громадянина; врахування специфіки перекладної літератури і збереження індивідуального стилю автора; визначення національної своєрідності й загальнолюдської значущості творів світової літератури, зокрема у зіставленні з творами української літератури та інших видів мистецтва.

Змістові модулі:

1. Особливості розвитку літератури для дітей в європейських країнах;
2. Історія формування дитячої літератури у країнах Азії;
3. Специфіка розвитку дитячої літератури в країнах Америки.

ВБ 1.5. (1) Психологія спілкування та корекція особистості

Мета вивчення: закріплення знань студентів про вербальні та невербальні засоби спілкування, формування вмінь використовувати ці засоби в уявлюваній ситуації, розробка рекомендацій щодо подолання мовленнєвих бар'єрів у спілкуванні.

Завдання курсу: ознайомлення студентів з феноменологією (змістом, структурою, детермінантами) спілкування, вміння визначати місце спілкування серед інших основних типів соціальної активності людини (грі, навчанні, праці), а також умови й механізми спілкування людини протягом життя; розвинення творчого мислення і вміння з позицій соціально-психологічного підходу здійснювати аналіз суспільних подій, фактів, явищ, дій та вчинків людей.

Змістовні модулі:

1. Феноменологія спілкування.
2. Корекція особистості в процесі взаємодії з суспільством.
3. Спілкування та міжособистісні відношення в групах.

В.Б. 1.5. Методи АСПН

Мета вивчення курсу: освоєння студентами теоретичних основ і практики організації активних методів навчання.

Завдання курсу: вивчення і аналіз психологічного змісту, механізмів і закономірностей активного соціально-психологічного навчання; розвиток здатності студентів до аналізу недиференційованих завдань; формування умінь і навичок використання різних методів навчання в конкретних професійних цілях; підвищення професійної психолого-педагогічної компетентності студентів; обґрунтування використання проєктивних методів при психологічній діагностиці неусвідомлюваних аспектів особистості; ознайомлення із інструкціями застосування основних проєктивних методів.

Змістові модулі:

1. Теоретичні предумови активного соціально-психологічного навчання.
2. Дискусійні методи навчання.
3. Психомалюнок як метод роботи в групі АСПН.
4. Теоретичні та практичні основи проєктивної діагностики.

Дисципліни циклу професійної підготовки

ВБ 2.1. (1) Підготовка майбутніх вихователів до формування морально-понятійної логосфери дошкільників

Мета вивчення курсу: набуття теоретичних знань та практичних умінь формування у дітей дошкільного віку морально-понятійної логосфери як основи морального становлення особистості.

Завдання курсу: набуття умінь ознайомлення дітей із загальнолюдськими духовними цінностями, правилами та нормами моральної поведінки, оволодіння майбутніми вихователями найефективнішими засобами, методами та прийомами роботи з формування в дошкільників моральної свідомості як основи розвиненої особистості.

Змістові модулі:

1. Теоретичні основи морально-духовного виховання дошкільників на сучасному етапі.
2. Основні напрямки формування морально-понятійної логосфери дошкільників.
3. Методика формування моральної свідомості у дітей дошкільного віку.

ВБ 2.1. (2) Дослідно-експериментальна діяльність дошкільників

Метою курсу: висвітлити теоретичні основи проблеми пізнавальної активності у аспекті дитячого експериментування, питання методики, технології та організації дослідницької діяльності дітей. Сформувати підґрунтя для ефективного проведення дослідів і експериментів з дітьми. Забезпечити оволодіння методами і формами дитячого експериментування. Сприяти розвиткові творчого мислення, забезпечити розвиток вмінь раціональної організації дитячої наукової творчості.

Завдання курсу: Забезпечити вивчення студентами теоретичних основ організації, проведення експериментування з дітьми дошкільного віку. Формувати науковий світогляд, забезпечувати оволодіння педагогічною спеціальністю і методами наукового дослідження. Ознайомити з формами, методами, змістом роботи з дитячого експериментування. Забезпечити розвиток творчого мислення та індивідуальних здібностей студентів у вирішенні практичних, творчих і дослідницьких завдань. Прищепити студентам навички самостійної організації дослідів і експериментів з дітьми різних вікових груп.

Змістові модулі:

1. Теоретичні основи курсу «Дослідно-експериментальна діяльність дошкільників».
2. Технологія організації дослідно – експериментальної діяльності дітей у ЗДО.

ВБ 2.2. (1) Юридичне і правове забезпечення дошкільної освіти

Метою курсу є: ознайомлення майбутніх вихователів основами правової культури та знаннями основних законодавчих актів.

Завдання курсу: формування у студентів розуміння про основні завдання законодавства України про дошкільну освіту : забезпечення права дитини на доступність і безоплатність здобуття дошкільної освіти; забезпечення необхідних умов функціонування і розвитку системи дошкільної освіти; визначення змісту дошкільної освіти; визначення органів управління дошкільною освітою та їх повноважень; визначення прав та обов'язків учасників навчально-виховного процесу, встановлення відповідальності за порушення законодавства про дошкільну освіту; створення умов для благодійної діяльності у сфері дошкільної освіти.

Змістові модулі:

1. Нормативно-правове забезпечення функціонування дошкільної освіти.
2. Законодавчі акти та постанови про дошкільну освіту.

ВБ 2.2. (2) Основи правового законодавства в галузі дошкільної освіти

Мета вивчення курсу: озброїти майбутніх вихователів основами правової культури та знаннями основних законодавчих актів у галузі дошкільної освіти.

Завдання курсу: набуття знань з основ сучасного трудового права, нормативно-правового забезпечення дошкільної освіти, оволодіння професійними вміннями аналізу та впровадження основних законодавчих актів у реальний педагогічний процес закладів дошкільної освіти, орієнтування в нормативних актах, які регулюють трудові відносини;

матеріально-правові питання, організацію харчування та медичне обслуговування дітей дошкільного віку.

Змістові модулі:

1. Нормативно-правове забезпечення функціонування закладів дошкільної освіти.
2. Трудове право у галузі дошкільної освіти.
3. Законодавче забезпечення матеріально-правової бази, організації харчування та медичного обслуговування дітей у ЗДО.

ВБ 2.3. (1) Педагогічна творчість

Метою вивчення курсу є формування у студентів цілісного уявлення про сутність та спрямованість педагогічної творчості вихователя закладу дошкільної освіти закладу, особливості її прояву та умови розвитку.

Завдання курсу: формування у студентів розуміння педагогічної творчості вихователя як здатності особистісного та професійного самовираження вихователя; як процесу і результату в професійній діяльності; як здатності створювати в процесі повсякденної професійної діяльності щось нове, комбінувати й видозмінювати, адаптувати відоме до вікових та індивідуальних особливостей конкретної дитини з метою задоволення її потреби в спілкуванні та творчій діяльності (це гнучкість у виборі адекватних засобів впливу на дитину; пошук нестандартних способів розв'язання навчально-виховних завдань і конкретної психолого-педагогічної задачі, оригінальне застосування засобів стимулювання творчої ініціативи вихованців та їхньої пізнавальної активності).

Змістові модулі:

1. Педагогічна творчість вихователя закладу дошкільної освіти у вимірах науки і професійної діяльності.
2. Спрямованість педагогічної творчості вихователя закладу дошкільної освіти.

ВБ 2.3. (2) Технологія проектної діяльності у ЗДО

Мета вивчення курсу: набуття компетентності в організації проектної діяльності дітей в умовах закладу дошкільної освіти, оволодіння навичками практичної діяльності щодо управління проектною діяльністю дітей дошкільного віку.

Завдання курсу: формування фахової компетентності з організації проектної діяльності дошкільників; теоретична і практична готовність майбутніх вихователів до організації проектної діяльності у ЗДО; підготовка студентів до створення проблемних ситуацій та запитань як основи проектної діяльності; оволодіння способами презентації та оцінювання результатів проектної діяльності дітей; розвиток ціннісного ставлення до творчої діяльності дітей; формування у студентів бажання отримувати сучасні знання в галузі проблемного навчання.

Змістовні модулі:

1. Теоретичні засади проектної технології та її психолого-педагогічний зміст.
2. Методика організації проектної діяльності дітей в ЗДО.
3. Організація діяльності дошкільників на різних етапах проекту.

ВБ 2.4. (1) Практикум з Монтессорі-педагогіки

Метою курсу є: ознайомити студентів з цілісною освітньою системою М.Монтессорі і перспективами її застосування у сучасному освітньому просторі, висвітлити теоретичні і технологічні основи Монтессорі-педагогіки.

Основні завдання курсу: забезпечити вивчення і розуміння студентами філософських, світоглядних уподобань М.Монтессорі; сформулювати підґрунтя для ефективного застосування Монтессорі – педагогіки у власній практичній діяльності в умовах української дошкільної освіти; формувати науковий світогляд студентів, забезпечувати оволодіння педагогічною спеціальністю через цілісне ознайомлення з досвідом зарубіжної педагогіки; розкрити

сутність і мету виховання, центральний метод і основні педагогічні принципи Монтессорі-педагогіки.

Змістові модулі:

1. Теоретико-методологічні основи системи М. Монтессорі.
2. Система М. Монтессорі: методика і практика.

ВБ 2.4. (2) Теорії і технології в галузі дошкільної освіти

Мета вивчення курсу: формування у студентів професійної компетентності у галузі дошкільної освіти щодо аналізу та впровадження педагогічних технологій в освітнє середовище закладу дошкільної освіти.

Завдання курсу: розширення знань студентів про педагогічні теорії та технології; формування умінь аналізувати технології дошкільної освіти та визначати доцільність їх застосування; формування здатності до використання теорій і технологій дошкільної освіти у професійній діяльності; формування управлінських умінь щодо впровадження інновацій в освітню роботу з дітьми дошкільного віку; готовність до реалізації вимог освітніх стандартів в галузі дошкільної освіти шляхом використання різних педагогічних теорій та технологій.

Змістовні модулі:

1. Освітня парадигма ХХІ століття. Педагогічна технологія як освітній феномен.
2. Оздоровчі технології в системі дошкільної освіти.
3. Технології когнітивного розвитку дітей дошкільного віку.
4. Технології екологічної освіти дошкільників.
5. Технології морально-естетичного розвитку дітей дошкільного віку.

ВБ 2.5. (1) Ознайомлення дітей з суспільним довкіллям

Метою курсу є теоретична та методична підготовка майбутніх фахівців до розвивальної та навчально-виховної роботи з дітьми дошкільного віку; уточнення, систематизація та поглиблення знань, умінь, навичок студентів у організації роботи з ознайомлення дошкільників з суспільним довкіллям.

Завданнями вивчення дисципліни «Ознайомлення дітей з суспільним довкіллям» є поглиблення та уточнення знань студентів про значення ознайомлення дітей з суспільним довкіллям; ознайомити з метою, завданнями та змістом провідних концептуальних, базових та варіативних програмових документів з актуальних проблем методики ознайомлення дітей з суспільним довкіллям; ознайомлення студентів із можливостями використання різноманітних об'єктів і явищ предметного та соціального довкілля у роботі з дітьми дошкільного віку, самостійного набуття суспільнознавчих знань шляхом спостережень, експериментів; формування теоретичної бази знань про завдання, зміст, форми та методи роботи щодо ознайомлення з суспільним довкіллям дітей дошкільного віку; підготовка до практичного втілення набутих знань у сучасних умовах суспільного дошкільного виховання; уміння і навички писати конспекти планування різних видів роботи з ознайомлення дітей з суспільним довкіллям: в різних вікових групах.

Змістові модулі:

1. Науково-теоретичні засади ознайомлення дітей з суспільним довкіллям.
2. Методика ознайомлення дітей з суспільним довкіллям.

ВБ 2.5. (2) Інноваційні технології розвитку обдарованої особистості

Мета вивчення курсу: набуття ґрунтовних педагогічних знань про використання інноваційних технологій розвитку обдарованої особистості у закладах дошкільної освіти, навчання особливостям педагогічних умов, які ефективно сприятимуть розвитку обдарованих дітей та шляхів взаємодії педагогів, дітей, батьків у цьому процесі.

Завдання курсу: формування умінь створення системи цілеспрямованого виявлення, підтримки, розвитку, навчання та виховання обдарованих дітей дошкільного віку на діагностичній основі; напрацювання інструментарію для здійснення діагностики обдарованості дошкільників та готовності вихователя до роботи з обдарованими дітьми;

вивчення та ефективне використання інноваційних технологій розвитку обдарованих дітей; визначення психологічного та педагогічного змісту навчально-виховного процесу для обдарованих дітей дошкільного віку.

Змістовні модулі:

1. Психолого-педагогічні умови формування обдарованої особистості дитини в закладах дошкільної освіти.
2. Методика діагностики та розвитку обдарованої особистості в сучасному закладі дошкільної освіти.

ВБ 2.6. (1) Підготовка дитини до школи

Мета: вдосконалення програм та методів дошкільної освіти, спрямованої на підвищення рівня загального розвитку дітей та покращення їх підготовки до школи.

Завдання: дати знання про психолого-педагогічні та психофізіологічні дослідження, спрямовані на вдосконалення змісту, форм і методів виховання та освіти дошкільників з тим, щоб забезпечити високий рівень розвитку тих фізичних, інтелектуальних та морально-вольових якостей, які необхідні для успішного навчання в школі; познайомити студентів з дослідженнями, які присвячені проблемам вдосконалення спеціальної підготовки дітей до школи та з'ясування можливостей більш інтенсивного їх навчання в умовах дитячого садка основам математики та грамоти.

Змістові модулі:

1. Формування готовності до навчання в школі.
2. Навчання грамоти.
3. Математична підготовка дітей.

ВБ 2.6. (2) Формування цілісного світобачення у дошкільників

Мета вивчення курсу: озброєння студентів вузькоспрямованими, предметними знаннями, уміннями і навичками щодо формування у дітей дошкільного віку цілісного світобачення

Завдання курсу: освоєння і набуття ціннісних орієнтацій у смислах людської діяльності, моральних норм, еталонів відносин, формування позитивного ставлення до себе та оточуючого світу; освоєння життєво значущих способів дій, їх реалізація у вчинках, поведінці, діяльності, взаєминах з людьми.

Змістовні модулі:

1. Цілісне світобачення як життєвий орієнтир та умови його ефективного формування.
2. Уявлення про дитячу життєдіяльність: різновиди та особливості становлення.
3. Допомога дитині у пізнанні предметного світу.

ВБ 2.7. (1) Дитяча театралізована діяльність

Мета курсу: вдосконалення знань про театральне мистецтво, його особливості, специфіку; формування усвідомлення необхідності театралізованої діяльності в дошкільному навчальному закладі; оволодіння методикою організації театралізованої діяльності з дітьми дошкільного віку (ознайомлення з основами сценічної грамоти та принципами роботи з дітьми над виставою).

Завдання курсу: формування в студентів знання основних етапів розвитку театального мистецтва; забезпечення теоретичної підготовки студентів та практичного залучення до керівництва театралізованою діяльністю дітей; формування інтересу до організації дитячої театралізованої діяльності; набуття практичних умінь і навичок виконання ролей у виставі; виховування у студентів естетичного ставлення до театру, потреби до нього, розвивати сприймання, художній смак.

Змістові модулі:

1. Історія театру
2. Дитячий театр
3. Підготовча робота до постановки вистави

4. Методика керівництва театралізованою діяльністю в дошкільному навчальному закладі.

ВБ 2.7. (2) Основи сценічної творчості дітей дошкільного віку

Мета вивчення курсу: розвиток сценічної творчості дітей дошкільного віку засобами театралізованих ігор та театралізованих вистав, виховання творчо активної особистості, активізація пізнавальних інтересів.

Завдання курсу: оволодіння теоретичними знаннями та практичними вміннями та навичками у сфері театралізованого мистецтва; оволодіння навичками пластичної виразності з урахуванням індивідуальних можливостей кожної дитини; розвиток творчих та акторських здібностей дошкільників через вдосконалення сценічного мовлення; створення творчої атмосфери у дитячому колективі.

Змістовні модулі:

3. Розвиток театру як виду мистецтва.
4. Техніка та культура мовлення.
5. Ритмопластика та основи сценічного танцю.

ВБ 2.8. (1) Культура мовлення і виразне читання

Мета курсу: озброєння теоретичними знаннями та практичними вміннями використання студентами положень культури мовлення та виразного читання задля подальшого використання набутого у практичній роботі з дітьми дошкільного віку.

Основними завданнями вивчення спецкурсу є: надання студентам теоретичних знань з дисципліни; озброєння студентів специфічними засобами та методами навчання культури мовлення та виразного читання; формування вмінь і навичок роботи з дітьми дошкільного віку з виразного читання та розповідання.

Змістові модулі:

1. Культура мовлення
2. Виразне читання

ВБ 2.8. (2) Мовленнєвий етикет дошкільників

Мета вивчення курсу: набуття теоретичних знань та практичних умінь формування у дітей дошкільного віку навичок мовленнєвого етикету як основи морального становлення особистості.

Завдання курсу: набуття умінь ознайомлення дітей із правилами та нормами мовленнєвого спілкування, оволодіння майбутніми вихователями найефективнішими засобами, методами та прийомами роботи з формування в дошкільників культури поведінки та мовленнєвого етикету.

Змістові модулі:

4. Теоретичні основи культури мовленнєвого спілкування.
5. Основні напрямки формування культури поведінки та мовленнєвого етикету.
6. Методика ознайомлення дітей з основними правилами мовленнєвого етикету.

ВБ 2.9. (1) Психологія сім'ї

Мета вивчення курсу: освоєння студентами теоретичних основ про сімейні стосунки: генезис; історичне становлення сім'ї, закономірності створення, функціонування, розвитку і руйнування сім'ї як колективного суб'єкта, а також практично відпрацювати методики роботи з сім'ями.

Завдання курсу: ознайомити з науковими, прикладними труднощами психології сімейних відносин як наукової дисципліни; сформуванню уявлення про сім'ю і сімейні відносини, що мають свої специфічні особливості в життєдіяльності.

Змістові модулі:

1. Психологія сімейних відносин як наукова дисципліна: предмет, цілі і завдання курсу.

2. Соціальний контекст сімейних відносин.
3. Динаміка сімейних відносин.
4. Дитячо-батьківські і сіблінгвові відносини.

ВБ 2.9. (2) Основи сімейної педагогіки

Мета вивчення курсу: розкрити сучасні наукові уявлення про педагогіку сім'ї та родинного виховання, дослідити доцільні шляхи і засоби сімейного виховання дітей та сформуванню у студентів певні вміння і навички консультування батьків з питань педагогіки сім'ї.

Завдання курсу: ознайомити студентів з прогресивними підходами в теорії та практиці виховання дитини в родині; поглибити знання студентів про сімейну педагогіку як галузь педагогічної науки; сформуванню вміння аналізувати та оцінювати виховний потенціал родини.

Змістовні модулі:

1. Становлення та розвиток інституту сім'ї в Україні.
2. Особливості педагогіки сімейного виховання

ВБ 2.10. (1) Декоративно-прикладне мистецтво

Мета курсу: ознайомлення студентів із новими можливостями естетичного пізнання світу, формування художньо-творчого мислення студентів та їх підготовка до проведення роботи в дошкільних навчальних закладах з ознайомлення дошкільників з декоративно-прикладним мистецтвом та дизайном.

Завдання: сприяти формуванню особистості педагога-дошкільника як носія національних духовно-художніх традицій; засвоєння студентами теоретичних знань з декоративно-прикладного мистецтва та дизайну; озброєння студентів необхідними практичними вміннями й навичками виготовлення та художнього оформлення виробів; розвиток художнього сприйняття: вміння відчувати колір, форму, усвідомлювати емоційну виразність об'єкту, здійснювати відбір засобів, що дозволяють передавати його образний зміст; застосування набутих знань, вмінь і навичок при виконанні творчих завдань; оволодіння методикою ознайомлення дошкільників з декоративно – прикладним мистецтвом та дизайном; виховання у студентів активності, самостійності, прагнення до творчості.

Змістові модулі:

1. Народне декоративно – прикладне мистецтво.
2. Ознайомлення дітей дошкільного віку з декоративно – прикладним мистецтвом.
3. «Дизайн – мистецтво формування естетичного середовища»

ВБ 2.10. (2) Мистецтво дизайну у ЗДО

Мета вивчення курсу: підготовка майбутніх вихователів до практичної реалізації означеного завдання у процесі організації посиленої господарсько-трудової діяльності дітей у закладах дошкільної освіти. Набуття ними художньо-графічної та проектно-художньої культури під час розробки навчальних дизайн-проектів та проектно-технологічної культури під час втілення творчого задуму в матеріалі у процесі навчальної дизайн-діяльності.

Завдання курсу: озброєння студентів необхідними практичними вміннями й навичками виготовлення та художнього оформлення виробів; розвиток художнього сприйняття: вміння відчувати колір, форму, усвідомлювати емоційну виразність об'єкту, здійснювати відбір засобів, що дозволяють передавати його образний зміст; застосування набутих знань, вмінь і навичок при виконанні творчих завдань; оволодіння методикою навчання художньої праці дітей дошкільного віку; виховання у студентів активності, самостійності, прагнення до творчості.

Змістовні модулі:

1. Робота з папером, картоном, нитками та тканиною.
2. Ознайомлення з писанкарством.
3. Технологія переплетень та в'язання.

ВБ 2.11. (1) Теорія і практика формування дошкільної зрілості

у дітей старшого дошкільного віку

Мета курсу: забезпечити усвідомлене засвоєння студентами основних термінів, понять і аспектів проблеми формування базових особистісних якостей; виявити знання слухачів про сутність дитинства, дошкільну зрілість, базові якості особистості старшого дошкільника. Стимулювати розвиток і вдосконалення проєктивних та аналітичних умінь у виконанні практичних завдань, розвивати образне мислення.

Завдання: сформуванню уявлення про сутнісні характеристики сучасного дитинства; забезпечити розуміння поняття дошкільної зрілості. Тематичний підхід до реалізації завдань формування базових якостей особистості дитини (БОЯД). Оволодіти методами діагностики та формування базових особистісних якостей дошкільника (спостережливість, розсудливість, самостійність, відповідальність, чуйність, шанобливість, міжособистісна злагода та ін.). засвоїти провідні принципи реалізації виховних завдань в освітньому процесі ЗДО. Навчити організовувати освітній процес з формування БОЯД.

Змістові модулі:

1. Сутнісні характеристики сучасного дитинства.
2. Дошкільна зрілість як поняття. Причини гальмування дошкільної зрілості.
3. Технологія формування базових особистісних якостей: принципи, методи, форми, засоби навчання

ВБ 2.11. (2) Формування базових особистісних якостей у дітей старшого дошкільного віку

Мета курсу: забезпечити засвоєння студентами основних термінів, понять і аспектів проблеми формування базових особистісних якостей; озброїти технологічними прийомами формування базових особистісних якостей у дітей старшого дошкільного віку; сформуванню у студентів поняття про цілісну картину світу дитини-дошкільника.

Завдання: ознайомити з проблемою становлення дитини-дошкільника; розкрити суть поняття «базові особистісні якості старшого дошкільника»; охарактеризувати шляхи розв'язання питань з формування базових особистісних якостей дитини старшого дошкільного віку; сформуванню поняття про те вихідне положення, яке ґрунтується на визначенні базових якостей особистості як комплексного інтегралу, який складається з чотирьох груп: **інтелектуальних** (креативність, розсудливість, спостережливість), **моральних** (чуйність, відповідальність, шанобливість, справедливість), **вольові** (самостійність), та **контрольно-оцінних** (міжособистісне партнерство і міжособистісна злагода) особистісних якостей.

Змістові модулі:

1. Теоретичні основи проблеми формування базових особистісних якостей дітей старшого дошкільного віку.
2. Психолого-педагогічні характеристики БОЯД.
3. Технологічні підходи формування. Система аудиту.